ცნობის ფურცელი

№ 2481 ხუთშაბათი, 29 აპრილი 51 1896—1904 ყოველ-დღიური გამოცემა № 2481

გაზეთი ღირს: წელიწადში—6 მ., თვეში უდამატებოთ—50 კ. დამატებით—75 კ.; ნომერი—3 კ., დამატებით—5 კ. ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი „პეტიტით" პირველ გვერდზე—10 კ., მეოთხეზე—5 კ. ხელის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბე"-„ცნობის ფურც." რედაქციის კანტორაში ვანქის დიდ ქუჩაზე, № 27 და წ. გამ. ქართველთა ამხანაგობის კიოსკში (ქვაშვეთის ეკკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება.—დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელობაზე უნდა გამოიგზავნოს.—პირადათ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, შუადღის 11—1 საათამდე.

ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Цнобисъ-Пурцели"-„Моамбе". ტელეფონი № 372.

ვისაც ჟურნალ-გაზეთის ფული სრულად არა აქვს შემოტანილი, რედაქცია სთხოვს 1 მაისამდე გამოგზავნოს უეჭველად ხვედრი შემოსატანი, რომ გამოცემათა გზავნა არ მოესპოთ.

გაზეთი „ცნობის ფურცელი" 1 მაისიდან წლის დამლევამდე სურათებიანის დამატებით ღირს 4 მან. 50 კ.

ბაბილინა გრიგოლის ასული ლიზაგუბისა აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ წლის წირვა და პანაშვიდი დაუვიწყარის დის

ელისაბედ გრიგოლის ასულის ხოხონეიშვილის

სულის მოსახსენებლად გადახდილი იქნება სოფელ ზემო აკეთს, 2 მაისს, დილის 10 საათზე, წმ. გიორგის ეკკლესიაში. (1—180—1)

Feriencolonien. **„პატარა-ცემი"-ს** Colonie des vacances.

საზაფხულო სამყოფი

ექიმის ვახტანგ დ. ღამბაშიძისა

მოზარდ ქალ-ვაჟთათვის,

ხედ ბაკურიანის რკინის გზაზე, ბორჯომის მახლობლად, მთა ადგილზე, ფიჭვნარში, 4,400 ფუტის სიმაღლეზე.

მიიღებიან ორივე სქესის მოზარდნი ასაკით 8—16 წლამდე, სისხლ-ნაკლები, დასუსტებული, მოქანცული, ნაავადმყოფარი, მადა-დაკარგული, ჭლობის ცეცხით შეპყრობილი ბავშვები და საერთოდ ისინი, ვისაც ესაჭიროება მოღონიერება და სხეულის გამაგრება.

წამლობა განსაკუთრებით ბუნებრივი და ჰიგიენური: მთის წმინდა ჰაერი, დასვენება, უხვი და ნოყიერი საზრდო, ყოველგვარი ვარჯიშობა, წყლით ექიმობა და სხვა.

არ მიიღებიან მწოლიარე ავადმყოფი, გადამდებ სენით და ფილტვების სიჭლექით დაავადმყოფებული, არც ის, ვისაც რომელისამე მიზეზისა გამო მთა ადგილს ყოფნა არ არგებს.

ხანა: ორი თვე, 15 თიბათვიდან 15 მარიამობისთვემდე.

მსურველთ გაეგზავნებათ ცალკე წიგნაკი დაწვრილებითი ცნობებით მოთხოვნილებისათანავე. პირადად ან წერილობით შეიძლება მიჰმართონ ექიმს ვ. ღამბაშიძეს, თბილისი, ნიკოლოზის ქ. № 46. (0—4)

ტფილისის
კერძო სამკურნალო

მკურნალის დ. ა. გედევანიშვილისა.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დილით:

დ. ა. გედევანიშვილი.—შინაგანი, ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით 12—1 ს.

ა. ნ. დიასამიძე.—საშარდეს, ქირურგია, ვენერ. სიფილ. და კანისა 11 ს.—12-მდე.

მ. ტ. მულინი.—ყურისა, ყელისა და ცხვირის. 10—11 საათ.

ა. გ. მაღალაშვილი.—ბავშვებისა და შინაგ. 10—11 საათამდე.

ვ. დ. ღამბაშიძე.—შინაგ. და ბავშვ. ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ. 11—12. საათ.

პრ. გ. ხოგოლევსკი.—ქირურგია და ორტოპეიდა: ორშაბათობით, ოთხშაბათ. და პარასკევ. 1—3 საათამდე.

პ. ა. ბეიერი.—შინაგანი და ბავშვებისა—1—2 საათ. ყოველ დღე.

მ. მ. მანსვეტოვ.—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვების, კვირაობით 10—12.

ექ. **ქალი მ. ქ. იოსელიანი.**—ქალისა და საბებიო, სამშ., ხუთშ. და შაბათ. 12—1 ს.

ლ. მ. მონინი.—ქალისა, საბებიო და ბავშ. (შემოწმება ძიძებისა) ოთხშაბათ., პარასკ. და კვირაობით 11—12 საათამდე.

ნ. ტყეშელაშვილი.—კბილისა, 9—11 საათამდე.

საღამოთი:

გ. ვ. ხოგოლევსკი.—ქირურგია და ორტოპეიდა. სამშაბათ. და შაბათ. 5—6 ს.

ა. გ. მაღალაშვილი.—შინაგ., ბავშვ., ყვავილის აცრა და მიკროქიმიური გამოკვლევანი 5—6 ს.

სამკურნალოს აქვს ოცი მუდმივი საწოლი.

ფასი რჩევისა და დარიგებისა 50 კაპ., ოპერაციები მორიგებით. კრავატები სამი მანეთიდან ხუთამდე.

ადრესი: კუკია, ველიკოკნიაჟესკის ქუჩა, (კუკიის ხიდიდან მეცხრე სახლი) სახლი აბრამოვისა, № 9. მიხეილის ქუჩიდან-კი 34 Б.

(წლ.) ტელეფონი № 274.

მკურნალი
მიხეილ გედევანიშვილი

იღებს ავადმყოფებს საღამოს 6—7 საათ. წამლობა ელექტრონით.

ყორღანოვის ქ., № 16, საკუთ. სახ., ტელ. 791.

ექიმი
ვ. ს. მუსხელიშვილი

მიიღებს თვალით ავადმყოფებს დილით 12—2 საათ საღ. 6—7 ს. ყოველ დღე, გარდა სამშაბათისა. წყნეთის ქუჩა, № 24 სახლი ვაჩნაძისა.

ექიმი
ა. ნ. დიასამიძე

(კანისა და ვენერიული)

დილის 9—10 ს. საღამოს 7—9 საათამდე. კვირაობით მხოლოდ დილით. მიხეილის პროსპექტი № 123. (თვ.—0—80)

ქუთაისში
ექიმი გ. დ. ნასარიძე

მიიღებს შინაგანი და ნერვების სნეულებით ავადმყოფთ დილით 9—12-მდე საღამოთი 5—7 საათამდე ტფილისის ქუჩა, სახლი ანტიმარმაკლიძისა.

კბილის ექიმი
ი. პ. ახალშენიშვილი

(ელისაბედის ქუჩა, № 38).

მიიღებს ავადმყოფებს დილის 9—2 საათამდე. საღამოობით 5—7-მდე, ხოლო კვირა-უქმეობით 9—1-მდე და საღამოობით 5—7-მდე.

ბავშვების ექიმი
ა. ი. ბალარჯიშვილი

მიიღებს ავადმყოფ ბავშვებს ყოველ დღე დილით 10—12 ს. მიხეილის პროსპექტი ს. № 115 ნემცების კირკის გვერდზე. (30—178—2)

გორის მაზრის თავად-აზნაურთა ქალთა კომიტეტი, კნ. ა. ა. ამილახორის თავმჯდომარეობით, ქ. გორში ჰმართავს კვირას, 2 მაისს, შორეულ-აღმოსავლეთში მებრძოლ, ავადმყოფ-დაჭრილთა შემწეობის აღმოჩენის აზრით, ლიტერატურულ-დრამატიულ საღამოს საკონცერტო განყოფილებით:

1) ლექცია გენერალ-მაიორის ზოტტოსი;

2) „მე მახსოვს მშვენიერი წუთი" ვოდ. 1 მოქ. კ. ზ. ლარინისა;

3) „ნიშნობა კატორგის ნავთ-სადგურზე". ვოდ. 1 მოქ. ვ. რ. შჩუროვისა.

4) საკონცერტო განყოფილება.

დაწვრილებით აფიშებში.

დასაწყისი სწორედ 8 საათზე.

(3—1). გამგე კნ. ა. ა. ამილახორისა.

რუსეთ-იაპონიის ომი

დეპეშები

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

27 აპრილი

მუკდენი, 27 აპრილი (საკუთარის კორესპონდენტისაგან). 22 აპრილს პორტ-არტურიდან გამოსულს მატარებელს სროლა დაუწყეს პულიანდიანიდან ორის ვერსით ქვემოდ.—სიმართლეს მოკლებულია ის ხმა, ვითომ იაპონელებმა დალნი აიღეს.

27 აპრილს, გათენებისას, მოვიდა სასანიტარო მატარებელი, რომელმაც მოიყვანა 18 აპრილს დაჭრილი 10 აფიცერი, მღვდელი და 191 სალდათი. დაჭრილთა შორის არიან აღმოსავლეთ-ციმბირის მსროლელთა მე-11 პოლკის კაპიტნები ივაშინი და ბულგაკოვი, პოდპორუჩიკი სიჩევი და მღვდელი შჩერბაკოვსკი; მსროლელთა მე-12 პოლკის კაპიტანი პრიხოდჩენკო, შტაბს-კაპიტანი ლინდსტრემი და პორუჩიკი პრავიკოვი; მესამე საარტილერიო ბრიგადის მე-3 ბატარეის შტაბს-კაპიტანი პეტროვი; მე-6 ბრიგადის მე-2 ბატარეის პოდპორუჩიკი ხაბაროვი; სალდათებს შორის 15 კაცი მძიმედ არის დაჭრილი. დაჭრილნი ყველანი დააწვინეს წითელის ჯვრის საავადმყოფოში—50 კაცი, ვლადიმირის საზოგადოებისაში—102, ჯვართ-ამაღლებისაში—50.

რიაზანი. მობილიზაცია დაიწყო. გაწვეულნი სრულ წეს-რიგზე გამოცხადდნენ. ყველა პატრიოტულის გრძნობით არის გატაცებული.

ტოკიო („რეიტ. სააგ."). ადმირალმა ალექსეევმა ბრძანება გასცა, მუკდენიდან წავიდნენ ყველა ჩინელნი.

შეწყვეტილია ელექტრონი, რომლითაც პორტ-არტური სარგებლობდა.

ტუნისი. ქალაქის თეატრში გაიმართა წარმოდგენა დაჭრილ რუსთა სასარგებლოდ.

ლონდონი. „სტანდარდ"-ში დაბეჭდილია: „უკანასკნელმა ამბებმა რუსები არ დაალონა, პირიქით, ამ ამბებმა უფრო მეტი ნდობა დაჰბადა არჩეულ მთავარ-სარდლის მიმართ, რადგან, ყოველ ეჭვს გარეშეა, რომ კუროპატკინი ერთად-ერთი კაცია, რომელსაც უმრავლესობა აირჩევდა. კუროპატკინი განსაცდელის დროსაც-კი თავის რწმენის თანახმად მოიქცა და უბრძანა ჯარს, უკან დაეწეულიყო და გაეცლოდა მტერს, რომელსაც იგი ზიზღით უყურებს".

შანჰაი. („რეიტ. სააგ."). პეკინიდან მოსულ ცნობებით, თათრის გენერალმა ჩონგჩიმ მუკდენიდან გასვლაზე უარი სთქვა და გადასწყვიტა უკანასკნელ წუთამდე დარჩეს თავის ადგილზე.

შანჰაიგუანი. („რეიტ. სააგ.") ნიუჩუანიდან ჯერ კიდევ გადის ჯარი. რუსები დაჰპირდენ მცხოვრებლებს, არიერგარდს დაგიტოვებთ ყაჩაღებისაგან დასაცველადაო.

პეტერბურგი. უქვეშევრდომილესი დეპეშა გენერალ-ადიუტანტის ალექსეევისა, 27 აპრილს გამოგზავნილი: უქვეშევრდომილესად მოვახსენებ თქვენს იმპერატორებით უდიდებულესობას, რომ 26 აპრილს ღამე ისევ განახლდა რკინის გზაზე მიმოსვლა პორტ-არტურამდის. ტელეგრაფს ასწორებენ.

ნიუ-იორკი. დაწესდა სინდიკატი ახალ იაპონიურ სესხისათვის, რომელიც 5 მილიონ გირვანქა სტერლინგისაგან შედგება.

ტოკიო. („რეიტ. სააგ.") იმ რვა გემის მეზღვაურთა რაზმების შესადგენად, რომლებითაც იაპონელებმა უკანასკნელად განიზრახეს პორტ-არტურის ნავთსადგურის შეკვრა, 20 ათასი ვოლონტერი მოვიდა.—იაპონელთა რაზმი, რომელიც ლიაოდუნის ნახევარ-კუნძულზე გადავიდა, შესდგებოდა მატროსთა ორი ბატალიონიდან; ისინი ნაპირს გადავიდნენ 15 აპრილს; როგორც-კი იაპონელთა ჯარი ლიაოდუნის ნახევარ-კუნძულზე გადავიდა, მაშინვე ცხენოსანთა რაზმი პულანდიანისაკენ გაგზავნეს, საიდანაც ამ რაზმმა 250 რუსის ჯარის-კაცი განდევნა; მეორე რაზმი-კი წავიდა ბიძივოს დასაპყრობად.—დაიწვა შენობა, რომელიც რუსთა კამპანიას ეკუთვნოდა იონამპოში; ჰფიქრობენ, რომ შენობას ჩინელებმა წაუკიდეს ცეცხლი.—ხმა არის, რომ ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთ კორეიაში, კენგშენს, 250 ყაზახი იყოფება.

ხაკოდატე. მოვიდა კუნძულ სახალინიდან 342 იაპონელი; იმათ სთქვეს, რუსებმა დაუბრკოლებლივ გამოგვისტუმრეს და სრულიად არ შეგვავიწროვებივართო.

ლონდონი. („რეიტ. სააგ.") „ტაიმს"-ის სამხედრო კრიტიკოსმა დაწვრილებით განიხილა იალუზე მომხდარ ბრძოლის გარემოებანი და აღნიშნა, რომ ევროპის ვერც ერთ საველმწიფოს არმიის ექვსი ბატალიონი ვერ გაუძლებდა იაპონიის სამს დივიზიასაო. რუსის სალდათებმა უშედურების ასაცილებლად ყოველი ღონე იღონეს, რაც-კი უბრალო მამაკვდავის ხელთ არისო. რუსის მხედრობამ დაიცვა წინანდელი თავისი სახელი და იაპონელთ ადვილად ვერ გაამარჯვებინებსო.

კამიშლოვი. დაარსდა სამაზრო გამგე კომიტეტი, რომელმაც თავს იდო დაჭრილ და ავადმყოფ მეომართა ჩამოყვანა.

ლიაოიანი. ჩამოვიდა საინჟინერო პარკის პირველი განყოფილება; მსახურნი ჯანსაღად არიან.

28 აპრილი

პეტერბურგი. გენერალ-მაიორის ხარკევიჩის დეპეშა, 25 აპრილს გამოგზავნილი მთავარ შტაბის სახელზე: „პეკტონში მდგომ კორეიელთა მეცხოვნე რაზმმა, რომელიც 75 კაცისაგან შესდგებოდა, იარაღი დაჰყარა და ჩვენს მზვერავებს გადასცა. ქალაქში აღმოჩნდა 700 ფუთი სურსათ-სანოვაგე, იაპონელებისათვის დამზადებული. 10 აპრილს, ყაზახთა მეორე მზვერავ რაზმს, პეკტონის სამხრეთით, მედალიენგის უღელ-ტეხილზე, შეტაკება მოუხდა იაპონელთა მცირე-რიცხოვან ცხენოსანთა რაზმთან; ჩვენებს ზარალი არ მოსვლიათ. იმავე დღეს ჩვენმა მზვერავებმა პეკტონიდან სამხრეთით გადასწვეს იაპონელთათვის დამზადებული სურსათი. 10 აპრილს, მზვერავთა მესამე რაზმს პეკტონის სამხრეთ-აღმოსავლეთით შეტაკება მოუხდა ცხენოსან იაპონელების მცირე რაზმთან; ჩვენებს არ უზარალნიათ. მზვერავთა ერთი რაზმი, უიონამდე 10 ვერსის სიშორეზე, პეკტონიდან ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთით, შეხვდა მტრის რაზმს, 200 კორეელისა და 200 იაპონელისაგან შემდგარს; უკანასკნელთ კორეელთა ტანისამოსი ეცვათ: ამათ პოზიცია ეჭირათ მაღლობ ადგილებზე. მძლავრი თოფის სროლის შემდეგ მტერი დაიწია უიონისკენ. ჩვენ მოგვიკლეს 1 კაცი და დაგვიჭრეს 4, მოგვიკლეს აგრეთვე 7 ცხენი. 19 აპრილს, 8 ყაზახს, რომელნიც ადგილებს ზვერავდნენ მუკდენიდან 110 ვერსის მანძილზე, აღმოსავლეთით, სინძინტინისა და ციანჩანის შუა, ჩანსიფუგოუსთან თავს დაეცა კარგად შეიარაღებული ავაზაკთა, ალბად ხუნხუზთა, ბრბო; ასტყდა თოფის სროლა, რომლის დროს 1 ყაზახი დასჭრეს, 3 ცხენი მოჰკლეს და 2 დასჭრეს: მოკლულ იქნა ჩინელი თარჯიმანი და მეურმე.

გენერალ-ლეიტენანტის სახაროვის დეპეშა მთავარ შტაბს, 25 აპრილს გამოგზავნილი: „იაპონელებმა დაიჭირეს ფინხუანჩენი და ჯერ-ჯერობით იქ რჩებიან. ამასთან მზვერავნი გაჰგზავნეს ლიაოიანისკენ მიმავალ გზაზე და გზის აქეთ-იქით. კუანდიანსიანი, რომელიც ფინხუანჩენიდან 70 ვერსის მანძილზეა ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთისკენ, იაპონელებმა 22 აპრილს დაიჭირეს".

დეპეშა გენერალ-მაიორის ხარკევიჩისა მთავარ-შტაბს, 26 აპრილს გამოგზავნილი: „22 აპრილს ჩვენმა მზვერავებმა სიაოგიპუზასთან, დაგუშანიდან 20 ვერსის მანძილზე ჩრდილოეთით, დალინ-ხეს მარჯვენა ნაპირზე, აღმოაჩინეს იაპონელთა რაზმი, რომელიც პოლკის ოდენა იქმნებოდა. სროლის დროს მოკლულ იქმნა ერთი ყაზახი. ლუანმიაოში, დაგუშანიდან 11 ვერსის მანძილზე ჩრდილოეთით, დალინ-ხეს მარცხენა ნაპირზე, ჩვენ მზვერავებს მარცხენა ნაპირიდან სროლა დაუწყეს. 22 აპრილს ფინხუანჩენიდან მიმავალ დიდ გზაზე, სალიძაიპუხიდან 6 ვერსზე, მდინარე დალინ-ხეზე, დაგუშანიდან 30 ვერსის მანძილზე, ჩვენი მზვერავნი შეხვდნენ მტერს, რომელიც მთებში ჩასაფრებულიყო. ამას გარდა 23 აპრილს იაპონიის მზვერავნი გაჩნდნენ სანდაგოუში, სალიძაიპუძედან 8 ვერსზე სამხრეთით, და მდინარე სეძიხეს ხეობაში, სებეხოგეს ჩრდილოეთით, ამ მდინარის შესართავთან. როგორც ჩინელებმა სთქვეს, მთებში, დაიანხედან 20-30 ვერსზე, იაპონიის რაზმია, რომელიც ქვეითა ჯარის სამი პოლკის ოდენაა თურმე".

ჩიფუ („რეიტ. სააგ."). ნიუჩუანიდან მოსული „მგზავრ[illegible]" ამბობენ, რომ რუსეთის ჯარი გავიდ[illegible]ქიდან. ბევრმა მცხოვრებლებმა ღამე [illegible] ქალაქი. სიმაგრეებზე არაფერი მო[illegible]ის; რამდენიმე ზარბაზანი კიდ[illegible] ადგილის. 3 ათასი ყაჩაღი ბ[illegible]ვას ქალაქის კედლების გარედ და ლოდ არიან, რა-წამს რუსეთის ჯარი პოზიციის დასტოვებს, ძარცვას მიჰყონ

ხელი. საზოგადოდ ყაჩაღები ერთობ აწუხებენ რუსებს ნიუჩუანის რკინის გზის მიდამოებში; გასულს კვირას იმათ გააფუჭეს რკინის გზაზე გადმოსასვლელი გზა და 4 დღით შეაჩერეს წესიერი მიმოსვლა.

იაპონიის ფლოტი, ბევრის გემისაგან შემდგარი, შუაღამეს პორტ-არტურის წინ იყო, მაგრამ ზარბაზნები არ დაუშენია.

(ღამის დეპეშები იხილე მე-4 გვერდზე)

ჟურნალ-გაზეთებიდან

ომის ამბები. „დეილი მეილ“-ი იუწყება: ბალტიის ესკადრა ივნისში წავა შორეულ-აღმოსავლეთს. ამ ესკადრაში შემდეგი ჯავშნიანი გემებია: „ბოროდინო“, „სუვოროვ“-ი: „ორიოლ“-ი და „იმპერატორ ალექსანდრე III“. ესკადრისათვის ქვანახშირს სხვა უბრალო გემები წაიღებენ. ეს გემები საზღვარ-გარედაა ნაყიდი საიდუმლოდ. რუსები თავისუფალ ფლოტის გემებსაც კრეისერებად გადააკეთებენ და ამ ესკადრას თან გააყოლებენ. ამბობენ, ეს კრეისერები ერთ თვეში იქნება მზადაო. ზოგს დაგვიანებულად მიაჩნდა ბალტიის ესკადრის გაგზავნა, მაგრამ ადმირალმა სკრიდლოვმა ბეჯითად მოითხოვა, ბალტიის ესკადრა უსათუოდ მომაშველეთო. („რ.“).

გადაწყვეტილია, რომ ერთს მსწრაფლმავალ კრეისერს „ადმირალი მაკაროვი“ დაერქვას სახელად. („რ. ლ.“).

„ნიუ-იორკ-ჰერალდ“-ს შეუტყვია: ნამესტნიკმა ალექსეევმა განკარგულება მოახდინა, პორტ-არტურის მიდამოებიდან და თითონ პორტ-არტურიდან ყველა არა სამხედრო ხალხი საჩქაროთი ან მუკდენში წაიყვანონ ან სხვაგან სადმე გადაასახლონო. პორტ-არტურში მხოლოდ ჯარი უნდა დარჩეს. („რ.“).

„სტანდარდ“-ის კორესპონდენტი დეპეშით იუწყება, იაპონელები ჩრდილოეთის გზით გაილაშქრებენ მუკდენისაკენ, თუმცა ამ გზაზე დიდი მაფტუნგის ქედი უნდა გადაიარონ, მაგრამ მაინც ეს გზა სჯობია: უფრო მშრალი გზაა, სხვა გზები-კი გაზაფხულის წვიმებისაგან მეტად ატალახებულია; ბევრგან დიდი გუბეებიცა დგას. („ბ. ვ.“).

გერმანული გაზეთები იუწყებიან: იაპონელებს ბრძოლის ველზე მშვენივრად აქვთ მოწყობილი სამხედრო საავადმყოფოები და ავადმყოფებსა და დაჭრილებს მეტად კარგად უვლიან, რუსებსაც ისეთისავე გულმტკივნეულობითა და ყურადღებით ეკიდებიან, როგორც იაპონელებსაო. („რ. ვ.“).

მდ. იალუზე მომხდარმა ბრძოლამ დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა უცხოეთის ბირჟაზე. „ტორგოვო-პრომიშლენნაია გაზეტა“-ს დეპეშით ატყობინებენ ბერლინიდან: იალუზე მომხდარმა ამბებმა ბერლინის ბირჟაზე რუსის სახელმწიფო ქაღალდების ფასი დასცაო.

იმავ გაზეთს ატყობინებენ პარიზიდან: იაპონელების გამარჯვებამ მდ. იალუზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ბირჟაზე; რუსის ქაღალდების ფასმა დაიწიაო.

რუსეთის სახელმწიფო ქაღალდებს რუსის ბირჟაზედაც დააკლდა ფასი. („რ. ს.“).

ბევრს ეშინიან, ვაი თუ ჩინეთმა ნეიტრალიტეტი დაარღვიოსო. ჩინეთის საელჩოს პეტერბურგში შეუტყობინებია „პეტ. ვედომოსტი“-სათვის: ამის თაობაზე ელჩი ოფიციალურად შეეკითხა ჩინეთის მთავრობას, პეკინის მთავრობამა და პეჩილის მეფის მოადგილემ იუანშიკაიმ ერთსა და იმავე დროს უპასუხეს, ჩინეთი ნეიტრალიტეტს მტკიცედ დაიცავს და არეულობის მოხდენა 1900 წელივით ეხლა შეუძლებელი საქმეაო („პ. ვ.“).

„ხარბინის ვესტნიკ“-ის კორესპონდენტი იუწყება: პრინცმა ცინმა პეკინში დიდი ბალი გამართა მეომარ სახელმწიფოების შესარიგებლად. ბალს სხვა ელჩების გარდა, რუსეთისა და იაპონიის ელჩებიც დაესწრნენ. პრინცმა ცინმა და სხვა ელჩებმა შერიგება ურჩიეს რუსეთისა და იაპონიის ელჩებს, მაგრამ ვერას გახდნენ. („რ. ლ.“).

ბრანდერების იერიში 20 აპრილს. ორჯელ სცადა (11 თებერვალსა და 14 მარტს) ადმირალმა ტოგომ პორტ-არტურის ჩაკეტვა გემებით. მართალია იაპონელებმა ორჯერვე შიდა რეიდის შესავალს ახლო ჩაძირეს გემები, მაგრამ მაინც რუსის ესკადრა თავისუფლად გამოდიოდა რეიდიდან. მერე 31 მარტს იაპონელმა ადმირალმა სხვა ხერხი იხმარა—პორტ-არტურის გარე რეიდზე ნაღმები ჩააწყობინა და ამით დიდი ზარალიც მისცა რუსის ფლოტს: ჯავშნიანი გემი „პეტროპავლოვსკ“-ი ადმირალ მაკაროვითა, მთელის საზღვაო შტაბითა და მეზღვაურებით ააფეთქა და ზღვაში ჩასძირა. ტოგო ამას არ დასჯერდა და 20 აპრილს კიდევ გაგზავნა 10 ბრანდერი (უბრალო, არა სამხედრო გემი) პორტ-არტურის რეიდის ჩასაკეტად. იაპონელმა მეზღვაურებმა 20 აპრილსაც დიდი თავ-განწირულება, მოხერხება და გამოცდილება გამოიჩინეს და თვით თავიანთი მტრები—რუსები მოიყვანეს აღტაცებაში. „რუს. სლოვო“-ს კორესპონდენტი ბ. ვ. ნემიროვიჩ-დანჩენკო ამბობს, იაპონელმა მეზღვაურებმა 20 აპრილ ღამეს ისეთი გასაოცარი, შეუდარებელი თავგანწირულება და მოხერხება გამოიჩინეს, რომ იმათი ქება ენით არ ითქმისო. „რუს“-ის კორესპონდენტი ასე ასწერს ამ იერიშს:

20 აპრილს, ნაშუაღამევის 1 საათზე, პორტ-არტურიდან დაინახეს, რომ ზღვიდან რეიდისაკენ რაღაც გემები წამოვიდა. ღამის 1 საათს ორიოდე წამი აკლდა, როცა რუსის ბატარეიებმა და სამხედრო გემებმა საშინელი ზარბაზნის ქექა-ქუხილი მორთეს. სროლა თან-და-თან გაძლიერდა და ნახევარ საათის შემდეგ, ცოტა არ იყოს, შესწყდა. ამ დროს ზღვაში იაპონელების ბრანდერები პორტ-არტურისაკენ წამოვიდნენ. იაპონიის ფლოტი არა სჩანდა ბნელაში; მხოლოდ ერთი კრეისერი იდგა ლიაოტეშანს ახლო და პროჟექტორით ბრანდერებს რეიდის გზას უნათებდა. ბრანდერები სამ ჯგუფად მოდიოდნენ: ზოგი სამხრეთიდან, ზოგი ჩრდილოეთიდან, ზოგი აღმოსავლეთიდან. თან სამი ნაღმიანი გემიც მოსდევდათ. რუსის ბატარეებმა და სამხედრო გემებმა ყუმბარა სეტყვასავით დააყარეს, მაგრამ ბრანდერები მაინც თავგანწირულად, შეუპოვრად, ამაყად წინ მოდიოდნენ, ზოლოტოი გორას უახლოვდებოდნენ და ყუმბარებისაგან დაცხრილული რიგ-რიგისად იძირებოდნენ. როცა პირველი ბრანდერი იძირებოდა, იაპონელი მეზღვაურები მაღლა პალუბაზე შეიკრიბნენ და ხმა-მაღლა, აღტაცებით დაიძახეს „ბანზაი“—იაპონური „ურა“. ბრანდერების ჩაძირვის შემდეგ იაპონელები ნავებში სხდებოდნენ და თავიანთ ესკადრისაკენ მიდიოდნენ. არა მგონია, რომ ბევრი გადარჩენილიყოს ცოცხალი. ათი ბრანდერი ჩაიძირა, ამბობენ, სულ თორმეტი წამოვიდა პორტ-არტურისაკენაო, მაგრამ ველარავინ გაიგო, რა მოუვიდა ორ ბრანდერს. 20 აპრილს დილით ზღვაში ბევრი მოკლულ იაპონელ მეზღვაურის გვამი დასცურავდა. რამდენიმე კაცი ცოცხალი ჩამოიყვანეს გემებიდან. სულ 30 მატროსი და 2 აფიცერი დავიჭირეთ. ყველანი დაჭრილები იყვნენ: ყველას ან მკერდში ჰქონდა იარა ან შუბლში. იაპონელები დაჭერის დროსაც მამაცურად, შეუპოვრად იქცეოდნენ, რუსის მატროსებს რევოლვერებს ესროდნენ და მერე ზღვაში ცვივდებოდნენ. ტყვეებში ბევრმა თავის მოკვლა მოინდომა, ერთმა კიდევაც მოასწრო თავის მოკვლა. იაპონელ მეზღვაურებში ბევრი საზღვაო სკოლის კადეტიც ერია. ყველანი ერთხმად ამბობენ, 20 აპრილს ღამეს იაპონელებმა მეტის-მეტად საოცარი თავგანწირულება და მოხერხება გამოიჩინესო.

ბ-ნი ნემიროვიჩ-დანჩენკო სწერს: იაპონელები დიდის პატივისცემის ღირსი მტრები არიანო. ტყვედ დაჭერილ იაპონელ მეზღვაურებს კარგად ექცევიან, მაგრამ მაინც მეტად დაღონებულნი არიან და ძლიერა სწუხან, რომ ცოცხლები გადარჩნენ. ამბობენ, სირცხვილით სამშობლოში ველარ დავბრუნდებითო, ნეტავი იმათ, ვინც ზღვაში დაიღუპნენო. ბრძოლის დროს მოკლულნი იაპონელები რუსებმა ჩინელების სასაფლაოზე დაასაფლავეს სამხედრო პატივით.

ბრანდერების იერიშს 20 აპრილს ღამეს კაპიტანი არიმა წინამძღოლობდა. არიმა 11 თებერვალსა და 14 მარტს მიტანილ იერიშშიაც იღებდა მონაწილეობას. („რ. ვ.“).

ყველა აფიცერს, ვინც 20 აპრილს ბრანდერების იერიშში მონაწილეობას იღებდა იაპონიის მთავრობამ „ოქროს შევარდნის“ ორდენი უბოძა ჯილდოდ. („ნ. ო.“).

„რუსკია ვედომოსტი“-ს სამხედრო თანამშრომელი ბ-ნი ვ. მ. ჰფიქრობს, 20 აპრილს პორტ-არტურის გარე რეიდზე ჩაძირული გემები რუსის დიდ გემებს სიარულსა და მოძრაობას დაუშლისო. იქნება, ადმირალმა ტოგომაც სწორედ ასეთის აზრით ჩააძირვინა დიდი ბრანდერებიო. ჩაძირული ბრანდერები პორტ-არტურის გარე რეიდს $1^1/_2$ მილის მანძილზე მაინც გაჰლობავდა და, რასაკვირველია, რუსის ესკადრა ისე თავისუფლად ველარ ივლის და ვერ იმოძრავებს გარე რეიდზე. ჩაძირულ გემების ამოღება ღრმა წყლიდან თითქმის შეუძლებელი საქმეა, მით უფრო, რომ პორტ-არტურში არც საამისო მოწყობილობა და მაშინები აქვთ.

„კენშიუმარუ“-ს დაღუპვა. როგორც ვიცით, ამას წინად ვლადივოსტოკის ესკადრა გენზანის ჩრდილოეთით იაპონელების სატრანსპორტო გემ „კენშიუმარუ“-ს შეჰხვდა და რაკი იაპონელი ჯარის-კაცები არ დაჰნებდნენ და წინააღმდეგობა გაუწიეს, რუსებმა „კენშიუმარუ“ ნაღმით ააფეთქეს და ჯარის-კაცებიანად ზღვაში ჩასძირეს.

ინგლისურ გაზეთებს ატყობინებენ: ჩაძირულ გემ „კენშიუმარუ“-ს ჯარის-კაცებმა რაც კი გემზე დოკუმენტები, ბარგი და ამუნიცია ეწყო, სულ დასწვეს, მერე უკანასკნელად დაახალეს რუსებს თოფები, დაიძახეს: „სალამი და გამარჯვება იაპონიას, ბანზაი!“ (მრავალ-ჟამიერ, ურა) და გემთან ერთად ზღვაში ჩაიძირნენ. („რ. ს.“).

„ლოკალ-ანცაიგერ“-ის კორესპონდენტი იუწყება ტოკიოდან: გემ „კენშიუმარუ“-ზე ზოგმა იაპონელმა ჯარის-კაცმა ზღვაში ჩაძირვას და ტყვეობას თავის მოკვლა არჩიაო.

ინგლისურ გაზეთებს ატყობინებენ ტოკიოდან: „კენშიუმარუ“-ზე სულ 73 ჯარის-კაცი იყო, ამათგან 45 კაცი ნავებით გენზანში მივიდა და დანარჩენი-კი ზოგი რუსის ნაღმმა და ყუმბარამ მოჰკლა, ზოგი ზღვაში ჩაიძირაო. რუსებს 3 ნავის აფეთქება დაჰვიწყებოდათ, 45 ჯარის-კაცი ამ ნავებში ჩასხდა და გენზანს მივიდაო. („რ.“).

„კენშიუმარუ“-ს ნაღმიანი გემები მისდევდნენ, მაგრამ დიდის ღელვისა თუ დიდი ნისლის გამო უკან დარჩნენ და სწორედ ამ დროს რუსის ესკადრა შეჰხვდა „კენშიუმარუ“-ს. („რ. ს.“)

ახალი ამბავი

✦ საგუბერნიო მთავრობამ დაამტკიცა ამას წინად არჩეული **ოზურგეთის ქალაქის რწმუნებულნი.**

✦ ტფილისის ქალაქის გამგეობამ წარუდგინა სამხედრო ბეგრის საკრებულოს სიები: 1. მდგომარე წელს ჯარში გასაყვან **ყმაწვილ-კაცთა**, 2. ჯარში გასაყვან იმ ყმაწვილ კაცთა, რომელთა წლოვანებაც იზომება გარეგან შეხედულობით, 3. იმათი, ვისი საცხოვრებელი ადგილებიც არ იცის გამგეობამ და 4. იმ ყმაწვილ კაცთა, ვინც თავის ნებით არის სამხედრო სამსახურში შესული.

✦ 24, 25 და 26 აპრილს დიდის წვიმების გამო **მტკვარი ძალიან ადიდდა** და ნაპირებიდან გადმოვიდა. წყალმა დააზარალა მეტივეები და ორთაჭალის მებაღეები. 26 აპრილს მტკვარმა უფრო მოიმატა. წყალმა მადათოვის კუნძულს ზემოდ 10 საჟენზე მიწა შეანგრია და კინაღამ წაიღო იქ დამზადებული დიდძალი მასალა ქალაქის ქუჩების მოსაკირწლავად. ნიკოლოოზის ეკკლესიის ზემოდ მტკვარმა მოიტაცა ექიმის კიუჩარიანცის ძველი წისქვილი, დაატაკა იგი მეორე წისქვილს და ბორბალი შეუმტვრია. წყალმა მოჰგლიჯა აგრეთვე და წაიღო მუხრანის ბორანის ხიდი რიყის ქუჩიდან და ნავი, რომლითაც ბორანზე ადიოდნენ. ამის გამო 26 აპრილს ბორნის მუშაობა შეჩერდა. გუშინ, 28 აპრილს, წყალმა ორ არშინამდე იკლო.

✦ დღეს, 29 აპრილისათვის, დანიშნულია **ტფილისის საბჭოს** 26 აპრილის კრების გაგრძელება.

✦ ტფილისის სამოსამართლო პალატის **უფროსი თავმჯდომარე** ბ-ნი ვრასკი, რო-

ფელეტონი

მკითხველისადმი

(თავ. ჯავახიშვილის წერილის გამო).

მკითხველნი უეჭველად ელიან ჩემგან ჯეროვანს პასუხს შესახებ თავ. ჯავახიშვილის წერილისა. სამწუხაროდ ჩემდა, ამ მოლოდინის დაკმაყოფილება ამ ჟამად მე არ შემიძლიან. ამ აპრილის დამდეგში რო თოვლი მოვიდა, გავცივდი, ინფლუენცია შეწვია, გამიძნელდა და გამოიწვია სასუნთქი ორგანოების ქრონიკული ავადმყოფობა. ექიმი ტ. ს. ქიქოძე, რომელიც მე მწამლობს, გადაჭრით ვერ შეუბნევსა, როდის მორჩები და მომეცემა შეძლება თავისუფლად წერისა.

კარგადაც რომ ვყოფილიყავი, მაინც ჩემს ყურადღებას ვერ მივაპყრობდი [illegible] თავ. ჯავახიშვილსა. [illegible] მაინც საქმეში ჩახედულმა ქართველმა [illegible] რომ ისეთი [illegible] ხანა [illegible] ჩვენის ხალხის [illegible] მისდგომია მას კარზე [illegible] ვსთქვათ, პოლიტიკან [illegible] დამარხოს ეკლესიურ, და [illegible] უნდა კარგად დეს ისიც, რომ ეს გაჭირვება ითხოვს ამ ჟამად ჩვენს სრულს ძალას და ყურადღებასა. იცის, მაგრამ სწორედ ამ დროს მოაქვს ჩემზე იერიში,

ბედად, პასუხის დაჩქარება მაინც და მაინც დიდს საჭიროებას არ შეადგენს. თუ ჯავახიშვილმა ჩემის ორმოციოდე სტრიქონის გაკიცხვას (და არა გამტყუნებას, რადგანაც გამტყუნებული არაფერია) მოანდომა მთელი სამი თვე და შვიდი ფელეტონი, „დიდბუნოვანის“ მხურვალე დახმარებით, მეც ნება უნდა მქონდეს ამდენივე დრო მოვანდომო მისი უშვედებელის წერილის მხილებასა, გამტყუნებასა.

მაგრამ რათა მკითხველმა საქმის გარემოება ზედ-მიწევნით შეიტყოს და თავისი სამართლიანი მსჯავრი დასდოს, საჭირო სრულიად არის წაიკითხოს ჩემი მოწინააღმდეგის დაბეჭდილი წერილი და ჩემი მომავალი პასუხი. აქ ფრიად საჭიროა შესამე რამ. მკითხველს უსათუოდ გაცნობილი უნდა ჰქონდეს ჩემი წიგნი „ბურჯი ეროვნებისა“, რომლის ერთმა ადგილმა ისე აადელვა ჩემი მოწინააღმდეგე, რომ თითო ჩემს სტრიქონის გაკიცხვას ას-ასი სტრიქონი მოანდომა. ეს გაცნობა მკითხველისათვის მით უფრო საჭიროა, რომ თავ. ჯავახიშვილს მოჰყავს ჩემი [illegible] რომელთა მნიშვნელობის გაგება შეუძლებელია, თუ წინამძღოლი და მომდევარი აზრები წაკითხული და შეგნებული არა აქვს მკითხველსა. ამიტომ ვთხოვ „ცნობის ფურცლის“ ყველა მკითხველსა მოიპოვოს და გულდადებით გადაიკითხოს ხსენებული წიგნაკი. ამ თხოვნას ის გარემოება მაბედვინებს, რომ „ბურჯი ეროვნებისა“ ჩემს საკუთრებას არ შეადგენს. ყველა სხვა ჩემ საკითხავ წიგნებთან ერთად (გარდა სახელმძღვანელოებისა) იგი მე საკუთრებად შევსწირე „წერა-კითხვის საზოგადოებას“ სამის წლის წინად. ამ საზოგადოებამ დამზად გამოსცა „ბურჯი ეროვნებისა“ წარსულ დეკემბერში, დაბეჭდა ჩინებულს ქაღალდზე და დაადო მეტად მცირე ფასი: 64 გვერდიანი წიგნი დიდი ფორმატისა ღირს ერთ აბაზად, როდესაც რუსულსა და ევროპიულს ენებზე ამოდენა ტანის წიგნი იყიდება ორ-სამ აბაზად. მხოლოდ ბედა ეს არის, რომ პროვინციაში ამ წიგნის შოვნა ძნელია. „წერა-კითხვის საზოგადოებას“ თავისი გამოცემანი დამზად უწყვია თაროებზე და არსად გზავნის. ამის გამო პროვინციიდან ყველა მსურველს თბილისიდან მოუნდება მისი დაბარება. თითო-თითოდ წიგნის დაბარება უხერხულია, ბევრს დროსა და ხარჯს მოითხოვს. ამიტომ მცხოვრებნი რომელიმე დაბისა, თუ ქალაქისა, კარგს იზამენ, თუ თავის აბაზებს ერთად მოუყრიან თავსა, ერთი კონვერტით გამოუგზავნიან წერა-კითხვის საზოგადოებას და ერთად დაიბარებენ პარტიას რომელისამე თავისი რწმუნებულის პირის სახელობაზე. თუ პარტიით დაბარებული წიგნის გაგზავნის ფასი ამ საზოგადოებამ არ იკისრა, ჩვენ ვიკისრებთ პირადად.

ერთი უკიდურესი უსამართლობა კი თავ. ჯავახიშვილისა დაჟინებით ითხოვს ახლავე მხილებასა. იგი იმ ადგილს, რომელიც შეეხება „ჩვენებურს პროვესორს“, დაურიდებლად უწოდებს ჭორის და ცილისწამების გროვასა. სილადე და კადნიერება ამაზე შორს ძნელად წავა. რასა ჰქვიან ჭორი და ცილისწამება? იმისთანა ტყუილს, რომელიც ჩირქსა სცხებს კაცის ზნეობას. მე კი „ჩვენებურს პროვესორს“ ვაბრალებ მხოლოდ ქონიანს უარყოფას ჩვენის წარსულის თავისებურობის, შემოქმედებითის ძალისას. თვით ტერმინის „შოვინიზმის“ ხმარებას მის მიერ ჩვენა ვხსნით არა ბოროტ განზრახვით, არამედ დაურიდებლობით (безцеремонность, неосторожность). მაშასადამე, ჩემი ბრალდება რომ სიმართლეს მოკლებულიც იყოს, მაშინც კი მას არას გზით ვერ დაერქმევა ჭორი და ცილისწამება. [illegible] ყველა ამ საქმეში კარგად ჩახედულისათვ[illegible] უეხადესია, რომ ჩემი მსჯავრი [illegible]

არც „ნოვ. ობოზ.“-ს ატყობინებენ, სამსახურს თავს ანებებს. ამის მაგიერ გადმოჰყავთ ირკუტსკის სამოსამართლო პალატის უფროსი თავმჯდომარე ზავადსკი.

თელავი. 20 აპრილს თელავ-თიანეთის მაზრების თავად-აზნაურთა წინამძღოლმა თავ. ნ. ზ. ჩოლოყაშვილმა მოახდინა კრება, რომელსაც დაწვრილებით აუწყა, თუ როგორ და რა მიზნით შესდგა თავად-აზნაურთა კომისია თავ. ტრუბეცკოის თავმჯდომარეობით, დღევანდლამდის რა გააკეთა ამ კომისიამ და აწმყოში რას აკეთებს. აცნობა, რომ ამავე განზრახვით ტფილისშიაც შესდგა თავად-აზნაურთა საგუბერნიო კომისია და ამ უკანასკნელის მოთხოვნილებით უნდა დაარსდეს სამაზრო კომისიები, რომელნიც ეცდებიან შეჰკრიბონ შემოწირულებანი შორეულ აღმოსავლეთის ომში დაჭრილთა სასარგებლოდ. კომისია მიიღებს როგორც ფულს, ისე სამეურნეო ნაწარმოებსაც. შემდეგ კრებამ მოისმინა მოწერილობა მოსკოვის კომისიის თავმჯდომარისა და ტფილისის კომისიისა. კრების მიერ ერთხმად არჩეულ იქმნა კომისიის თავმჯდომარედ მაზრის წინამძღოლი თავ. ნ. ზ. ჩოლოყაშვილი, წევრებად მომრიგებელ შუამავალნი, ქ. დ. მაკავარიანი, თავ. გ. ყარალაშვილი, თავ. ი. ჭავჭავაძე, თავ. ი. ჯორჯაძე, თავ. ვ. მაყაშვილი, ნ. ვ. კუროედოვი, თავ. ი. ქობულაშვილი, ს. მაჟნიკოვი, ა. ტერ-სარქისოვი, ა. ბრაგვაძე და ი. საგინაშვილი.

სახელმწიფო 4% **რენტის** მოწმობების კუპონებს ვადა უთავდება ამა 1904 წლის 1 დეკემბერს, ამის გამო ეს მოწმობები უნდა შეიცვალოს ახლებზე. ტფილისის საგუბერნიო ხაზინამ გუშინ აცნობა ყველა დაწესებულებას და პირს, რომ მათი სადეპოზიტო თანხების 4% რენტის მოწმობები გაიგზავნა პეტერბურგს ახლებზე შესაცვლელად და ვისაც ამ კუპონებით მისაღები ფული აქვს, უნდა ხაზინას განუცხადოს ამა წლის 1 სექტემბრამდეო.

ამას წინად ამიერ-კავკასიის რკინის გზის **მომხმარებელ** საზოგადოების გამგეობამ სთხოვა ქალაქის გამგეობას, ნება მიეცა ყარსსა და განჯიდან მოეტანა ხორცი. ამის გამო სასანიტარო-სამკურნალო ინსპექტორმა აცნობა ქალაქის გამგეობას, რომ აღნიშნულ საზოგადოებას, სავალდებულო დადგენილებათა ძალით, ხორცის მოტანა სხვა ქალაქებიდან იმ პირობით შეუძლიან, თუ ხორცს შესამოწმებლად წარუდგენს საყასბოში ბეითალებსაო.

27 აპრილს **ავლაბრისა და კუკიის** ადგილების გამგე კომისიამ დაამტკიცა სამი პროექტი ხელშეკრულებისა, რომლის თანახმადაც ნიჟეგოროდის მე-44 პოლკის შტაბსა და კავკასიის გრენადერთა დივიზიას იჯარით მიეცათ კუკიის სათიბები და ადგილები. შემდეგ კომისიამ დაადგინა, ავლაბრის ადგილები იჯარით მისცეს მარტიროზოვს წლიწადში 4000 მან. იმ პირობით-კი, რომ მოიჯარადრემ ამ ადგილების შუაგულს გამართოს სადარაჯო სახლი არა ნაკლებ 800 მანეთის ღირებულობისა.

ტფილისის **ქალაქის გამგეობის მდივნად** ვეიმანის ნაცვლად დაინიშნა ბაქოს ქალაქის გამგეობის მდივნად მყოფი ბ-ნი როსტოვსკი.

ტფილისის ვაჟთა [illegible] **გიმნაზიაში** მისაღები ეგზამენები მოსა[illegible]ლსა და პირველს კლასებში დაიწყებ[illegible] მაისს და დასრულდება 28 მაისს. მო[illegible] მისაღები გამოცდა მოხდება 20 [illegible]ისს.

გუშინ, 28 აპრილ[illegible]ლისში **რუსეთის ფოსტა** არ მოსულა.

სოფ. ბოდბისხევის (სიღნაღის მაზრა) წმ. ნინოს მონასტრის წინამძღვარმა იუვენალიმ სთხოვა ტფილისის გუბერნატორს, მოახდინეთ განკარგულება, რომ ქოდალოსა და საქობოს მცხოვრებმა გლეხებმა მოზიდონ ქვა და ფიჩხი და შეაკეთონ ის გზა, რომელიც გალავანთან ჩამოწვა დიდის წვიმების გამო და ლამის არის დაანგრიოს ის ძველი მონასტერი, რომელშიაც წმ. ნინოს ნაწილები არის დაკრძალულიო.

პოლიციის მე-10 ნაწილში, მალაკნის ქუჩაზე, სარქისოვის სახლში მცხოვრებს ცვეტკოვს მოჰპარეს 26 აპრილს, ღამე, სამოვარი, ტანისამოსი და კალოშები. ქურდები მიიმალნენ.

ყარსის შტოს მე-38 ვერსზე შემდეგი მკვლელობა მოხდა. 21 აპრილს რკინის გზის მუშები ლიანდაგზე მუშაობდნენ; ამ დროს ლიანდაგს მოუახლოვდნენ ცხვრები ბალახის ძოვნით. უფროსმა მუშამ სლესარევმა უთხრა სხვა მუშებს, გარეკეთ ცხვარიო. მუშებმა გარეკეს, მაგრამ რამდენიმე კიდევაც დაიჭირეს. ამ დროს ცხვრის პატრონები, სოფელ სარალის მცხოვრებნი (ბორჩალოს მაზრისა) ალმაზ-შარიფ-ოღლი და მაჰმედ-უბათ-ოღლი შემოესიენ მუშებს და არ ანებებდნენ ცხვრებს. მოუვიდათ ჩხუბი, რომლის დროსაც თათრებმა მძიმედ დასჭრეს სლესარევი. უმთავრესი ჭრილობა ფეხში ჰქონდა—დედა-ძარღვები გადაეჭრათ—რის გამო სისხლისაგან დაიწრიტა და გადაიცვალა.

სოფელი არჯისი (ბორჩალოს მაზრა). სოფელ არჯისელებს საზამთრო გომურები აქვთ მსხვილფეხა საქონლისათვის დებადაჩაის წყლის პირას. 26 აპრილს, ღამე, წყალმა ისე მოიმატა, რომ გომურების ოთხივე კუთხეს მოუარა. ხალხი ხეებზე ავიდა. იმათი ყვირილი მატარებლით მიმავალთ ესმოდათ, მაგრამ მშველელი არავინ სჩანდა. საცოდავი ძაღლები-კი ამოსულიყვნენ რკინის გზის ლიანდაგზე, თითქო ესენიც თხოულობდნენ შველას, მაგრამ ამ დროს მოუსწრო მატარებელმა და უმეტესი ნაწილი გასრისა.

საპიორნი ქუჩაზე ხელაძის სახლში მცხოვრებ არტემ ქალანთაროვის სამზარეულოდან ვიღაც ქურდს მოუპარავს 40 მან. ღირებული ნივთები

პოლიციის 1 ნაწილში, 21 აპრილს, მტკვრის პირად ჩასულა წყლისაგან წამოღებულ შეშების დასაჭერად მეეზოვე ივანე საქულაშვილი, რომელიც მტკვარს ჩაუთრევია და დაუხრჩვია. დამხრჩვალის გვამი ვერ იპოვნეს.

26 აპრილს, ისიდოროვის ქუჩაზე, ტერმმოვანოვის სახლში მცხოვრებ მარკ. ჯავახოვის ბინიდან სპარსეთის ქვეშევრდომს შ. მურადოვს მოუპარავს 10 მან. ღირებული ნივთები. დამნაშავე დააპატიმრეს.

დღევანდელ №-თან ხელის მომწერთ ურიგდებათ სურათებიან დამატების № 214, რომელშიაც მოთავსებულია: „აღსარება“, გიუ დე-მოპასანისა, თარგ. ამბრ. ხოშტარიასი. სურათები: „ყაზბეგი“ და „წვიმის შემდეგ“ ბაშინჯაღიანისა; საერო განათლების ახალი მინისტრი; სურათები ბრძოლის ველიდან; ორი კარიკატურა.

ოზურგეთის საქალაქო არჩევნების შესახებ

(წერილი ოზურგეთიდან)

როგორც გაზეთებიდან გავიგეთ, ოზურგეთის ქალაქის ახალი არჩევნები უკვე დაუმტკიცებია სათანადო მთავრობას. საყურადღებოა ამ შემთხვევაში ერთი გარემოება. როგორც ვიცით, ახალ რწმუნებულთა რიცხვში თითქმის ერთხმად (185 თეთრი-10 შავი) არჩეულ იქმნენ ქალაქის მცხოვრებთაგან ყოფილი ქალაქის მოურავი ნიკო თავდგირიძე და იმისი თანაშემწე ვასილ ხუნდაძე, ე. ი. ისინი, რომელნიც ამ ოთხის წლის წინად არ იყვნენ დამტკიცებულნი. შესამჩნევია ამ საქმეში ოზურგეთელ მოქალაქეთა თანდათანი, შეგნებული, გულ დადებული მეცადინეობა თავიანთ საარჩევნო უფლების დაცვის საქმეში. საზოგადოდ ქუთაისის გუბერნიაში წარსულ ოთხის წლის განმავლობაში ბევრი შემთხვევა იყო საარჩევნო უფლების შეზღუდვისა: ბათომში არ იქმნა დამტკიცებული რამდენჯერმე არჩეული გამგეობის წევრი—ვოლსკი, სამაგიეროდ დანიშნულ იქმნა ამომრჩევლებისაგან რამდენჯერმე უარ ყოფილი კაცი; ქუთაისში არ დაამტკიცეს ხმის უმეტესობით არჩეული გამგეობის წევრი; სოხუმში ზედი-ზედ არ იქმნენ დამტკიცებულნი უმრავლესობისაგან არჩეულნი; ამნაირად საარჩევნო უფლების მნიშვნელობა, პრინციპი დარღვეულ და შეკვეცილ იქმნა. ყოველგან აღნიშნულ შემთხვევებში ადმინისტრაციის აზრს და მიმართულებას ხელს უწყობდა ადგილობრივ პარტიათა უთანხმოება-შეტაკება: ბათუმსა და სოხუმში არსებობს სხვა-და-სხვა ერთი მეორის მოქიშპე პარტია ეროვნულ მეტოქეობის ნიადაგზე აღმოცენებული; ქუთაისში მუდამ არსებობს შინაური განხეთქილება, თავისიანთა შორის, შური, და მტრობა—ეს გარემოება კი ხელს უშლის, არღვევს და აქარწყლებს ყოველსავე პრინციპიალურ მოქმედებას. სხვებზე უკეთესს პირობებში ამ მხრივ იმყოფება ოზურგეთი. აქ უცხო ელემენტი სრულებით არ არის; შინაურთა შორის უმეტეს შემთხვევაში თანხმობა და შეგნებული მოქმედება ადვილი მოსაწყობია; მედიდურობის და შურიანობის ინსტიქტით აღჭურვილნი, რომელნიც ყოველსავე საქმეში თავიანთ პირად ანგარიშებს დაეძებენ, საბედნიეროდ, ოზურგეთში რიცხვით მცირედნი არიან და ამიტომაც იმათ არავითარი მნიშვნელობა არა აქვთ. ოზურგეთელ საარჩევნო საქმის უპირატესობა ის არის, რომ მთავარი მნიშვნელობა საერთო საქმის გამგეობაში—გაძღოლაში მდაბიო ხალხის უმრავლესობას ეკუთვნის. აქ კი ხელოვნური—თვით ზერელე ცხოვრებისაგან გამოწვეული უთანხმოება ისე არ ემჩნევა, როგორც ეგრედ წოდებულ მოწინავე საზოგადოებას. მდაბიო ხალხის უმრავლესობა უფრო ჯგუფურად და შეთანხმებით იცავს საერთო ინტერესებს; ამიტომაც ღირსშესანიშნავია ის უნარი, გაბედულობა-განწყობილება, რომელსაც იჩენენ ოზურგეთლები საარჩევნო უფლების დაცვის საქმეში. ხალხის საერთო ასპარეზზე მოქმედების საქმეში დიდი მნიშვნელობა აქვს სისტემატიურ მეცადინეობას რამე საერთო აზრის, ანუ პრინციპის გამორკვევა-დამყარებისათვის. ამრჩევლების სურვილის წინააღმდეგ დანიშნული [illegible] ცეცხლაძე ხალხის უმრავლესობის განაჩენის თანახმად იძულებული შეიქმნა ამრჩევლების წინაშე ბოდიში მოეხადნა: „მე შევცდი და გთხოვთ მაპატიოთ და შემდეგში ერთ მეზობლად მეც მიგულოთო“. თუმცა დაგვიანებულია ეს სიტყვები, მაგრამ მაინც საყურადღებოა—შემდეგში ასეთი მოვლენა, ოზურგეთში მაინც, არ განმეორდება.

X

წერილები

სოფ. სვირი (იმერეთი). არა მგონია, ამნაირ გაჭირვებაში იყოს ჩავარდნილი რომელიმე სოფელი ქურდ-ბაცაცებისაგან. დღე ისე არ გავა ჩვენში, ორი-სამი უღელი ხარი, ან ძროხა არ დაიკარგოს. აქნამდის მარტო ცხენებს იპარავდნენ, ეხლა ყველაფერს მიჰყვეს ხელი. 15 აპრილს მღვდელს ა. ცხადაძეს მოჰპარეს ერთი უღელი ხარი, საბალახოზე გაშვებული. როგორც ამბობენ, დაუკლავთ იქვე მახლობელ ტყეში და ხორცი წაუღიათ. აი, რა ოინები შემოიღეს იმ ვაჟბატონებმა: დღე თუ ღამე ამ ტყეში აბამენ მოპარულ საქონელს, თითონ-კი, როგორც პატიოსანნი პირნი, დაბრძანდებიან იმ დამკარგველის ახლომახლო. პატრონმაც იცის ამათი ოინი და პირდაპირ ეუბნება, შენ კარგი გამოცდილი ხარ ამნაირ საქმეში და ჩემი ცხენი მომინახეო. სამ თუმანს [illegible] ფულს საც არ გადადგამს. ფულს გამოართმევს თუ არა, ამ წამსვე ტყეში დაბმულ საქონელს აუშვებს და მინდორში გარეკავს, სადაც პატრონი ჰნახავს.

იუსტინე.

ღამის დეპეშები

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

28 აპრილი

პეტერბურგი. გამოცხადებულია, რომ ამურის მიდამოს სამხედრო უწყების ჯარები და დაწესებულებანი უნდა დაექვემდებარონ მისი უდიდებულესობის ნამესტნიკს შორეულ-აღმოსავლეთში.

ნიუ-ჩუანი („რეიტ. სააგ.“). 5 პოლკიდან, რომლებიც აქ იყვნენ, ოთხი წავიდა. უკანასკნელმა პოლკმა მიიღო ბრძანება, დღეს გასულიყო, მაგრამ ეს ბრძანება ერთი საათის შემდეგ გააუქმეს. იაპონელებს კოჩანში გადაჰყავთ ნაპირზე ჯარი. რუსები ძლიერ გამაგრდნენ გიიჩეოუში, სადაც გაგზავნილია ზარბაზნები ნიუ-ჩუანის სიმაგრეებიდან. ამბობენ, რომ იაპონელებს 30 ათასი კაცისაგან შემდგარი ჯარი ჰყავთო. აქ მოვიდა პოლკოვნიკი მენტო, იუანშიკაის სამხედრო მრჩეველი; ჰფიქრობენ, რომ იგი რუსებთან მოსალაპარაკებლადაა მოსული, რომელთაც ვითომ ჰსურთ ნიუ-ჩუანი ჩინეთს დაუთმონო.

იაპონიის ჯაშუშებმა, რომელნიც რიცხვით ბევრნი იყვნენ და მათხოვრების ტანისამოსი ეცვათ, გასჭრეს მდინარე ლიაოხუს შესართავში ჩადებული ნაღმების ასაფეთქებელი მავთულები.

ტოკიო. მდინარე იალუდან წამოსული რუსის ჯარი ლიაოიანიდან სამხრეთ-აღმოსავლეთით, მოტიენის ხეობასთან შეჩერდა. ამბობენ, კუროპატკინი ამ ჯარს დიდ მაშველ რაზმს უგზავნის და ამ ხეობაში მოწინააღმდეგეებს ამ ახლო ხანს ბრძოლა ექმნებათო.

ნიუ-ჩუანი. („რეიტ. სააგ.“). აქ მშვიდობიანობაა და არავითარ ბრძოლას არ მოელიან. ნამდვილ წყაროებიდან იტყობინებიან, ის ხმა, ვითომ ნიუ-ჩუანში მცხოვრებ უცხოელებს ავაზაკები თავს დაეცემიან, ტყუილია. უცხოელებზე თავდასხმის წინააღმდეგ გრადონაჩალნიკმა შესაფერი ზომები მიიღო.

ტოკიო. („რეიტ. სააგ.“). გენერალმა კუროკიმ ბრძანება გასცა, სადაც, სხვათა შორის, ამბობს, თქვენ ჩინელებს კი არა, რუსებს ებრძვითო. ამასთან ამბობს, მანჯურიის მცხოვრებთ რაც შეიძლება, თავაზიანად და კარგად მოეპყერითო.

მდინარე ლიაოხეზე რუსებმა ბრინჯით დატვირთული 46 ნავი დაიჭირეს. ბრინჯი ჩინეთის მთავრობას ეკუთვნოდა. ჩინეთის ჯარის მთავარსარდალი იუანშიკაი ამის წინააღმდეგ ბეჯით პროტესტს აცხადებს და შანჰაიგუანიდან რკინის გზით 2400 კაცისაგან შემდგარი რაზმი გაგზავნა. იქითვე 2.000 კაცი ტიანძინიდან მიდის.

რუსებს ლიაოიანში 50.000 კაცი ჰყავთ.

შანჰაიგუანი. („რეიტ. სააგ.“). ვაფანდიანში მომხდარ შეტაკების შემდეგ იაპონიის მეორე არმია სწრაფად წავიდა გე-

---

[პ]როფესორის მიმართულების შესახებ სიმართლის მეტს არას იპყრობს. მცირეოდენად გაზვიადებულიც კი შიგ არაფერი მოიპოვება. როცა ჩემი ვრცელი პასუხი დაიბეჭდება, მაშინ ყველა უბრალო მკითხველიც დარწმუნდება, რომ ჩვენი სიტყვები და ფრაზები, ჩვენი აზრები და მსჯელობა ამ საგნის შესახებ არც ერთს ადგილს სიმართლეს არა ღალატობენ მცირეოდენიც კი. თუ მაშინ ყველა მკითხველის თვალში თვით თავ. ჯავახიშვილი გამოვიდეს მეჭორედ და ცილისმწამებლად, თავისს თავს დაიბრალოს.

მკითხველს იქნება ახსოვდეს, თუ რა მწარე სიმართლე გამოდგა სამის წლის წინად ერთი ჩემი განცხადება წერა-კითხვის საზოგადოების წლიურს კრებაზე, რომელიც ზოგიერთმა ვაჟბატონებმა ერთს ქართულს გაზეთში ჭორად და ცილისწამებად გამოიყვანეს. ამ საქმის გამოსაძიებლად გაიგზავნა მუდმივი თანამშრომელი იმავე გაზეთისა, და მან თავისს მოხსენებაში შეამოწმა სრული სიმართლე ჩემ მიერ ნათქვამი სიტყვებისა. და ეს დაბეჭდილიც იყო „საზოგადოების“ წლიურს ანგარიშში ორის წლის წინად. თავ. ჯავახიშვილი რომ პროფესორის მარრის ნაწე[illegible]რდა სხვას რამესაც კითხულობდეს, ეს [illegible]ადინება. და მაშინ ვეღარ გაბედავდა [illegible] დის დაწამებას, რომელსაც ბედად ხვდება იმისთანავე სათაკილო გამტყუნება.

დიაღ, თქვენი უმორჩილესი მოსამსახურე ჭორისა და ცილისწამების ნიჭს მოკლებულია სრულიად და სავსებით. სამაგიეროდ მას აქვს ერთი დიდი, ფრიად დიდი ნაკლულევანება. ეს ნაკლულევანება იმაში მდგომარეობს, რომ მას მწარე სიმართლის თქმა პირში უყვარს. ამ სიმართლეს იგი პირში ეუბნება მეტადრე ბობოლა პოლიტიკანებს და „დიდბუნოვანს“ არქეოლოგებსა. და სწორედ ამ ჩემს მიუტევებელ ნაკლულევანებასთან აქვს მჭიდრო კავშირი თავ. ჯავახიშვილის უშველებელი წერილის დასაბამს და... სიბოროტესა.

ამ რამდენისამე წლის წინად „წერა-კითხვის საზოგადოებაში“ შევხვდი ჩვენებურს პროფესორსა და ათჯერ მეტი ვუთხარი იმაზე, რაც შემდეგ დავბეჭდე ჩემს წიგნაკში: „ბურჯი ეროვნებისა“. „ჩვენ გვალტებს და ნაღვლით გვივსებს გულს, ვუთხარი, ის უცნაური მოვლენა, რომ თქვენ კრინტს არა სძრავთ, სიტყვას არ იღებთ, როცა ჩვენის ერის წარსულს ცილსა სწამებენ, ტალახში სვრიან თქვენ გვერდითა, თქვენ თვალწინ, როგორც ეს ჩაიდინა თქვენმა კარგმა ნაცნობმა და მეზობელმა ბატ. ეზოვმა, და ამავე დროს დაუყოვნებლივ ყანყრანტოში სწვდებით, თუ სადმე ცოტაოდენად სასწორი ჩვენკენ გადმოიხარა, რის ჩინებულს მაგალითს წარმოადგენს თქვენი გალაშქრება ორსავე ენაზე აკაკის წინააღმდეგ. დაუღალავი მოსარჩლე, მხურვალე ადვოკატი ჩვენის მეზობლის ხალხისა, თქვენ გამოდიხართ პროკურორი ქართულის ერის წარსულისა. რად და რისთვის? იქმნება იმისთვის, რომ ჩვენი მეზობლები თეთრს კანში ძლივს ეტევიან, ქართველი ერი-კი შავს კანში იხრაკება? თუ ასეა, მოგმართავთ ჩიჩიკოვის სიტყვებით: Полюбите насъ черненькими, а бѣленькими всякій полюбитъ“.

პროფესორს ჩემი სიტყვები ძლიერ ეწყინა და გაჯავრებული წავიდა. მეც მისი წყენა საწყენად დამრჩა; მაგრამ სიმართლეს თქმა უნდოდა და მეც ვუთხარი.

ერთის წლის წინად იმავე „წერა-კითხვის საზოგადოებაში“ მქონდა ბედნიერი შემთხვევა მეხილნა თავ. ივ. ჯავახიშვილი. ვისარგებლე შემთხვევით და პირადად ვუთხარი: „თქვენი საისტორიო წერილები, რომელშიაც გაგყავთ ის აზრი, რომ წმინდა ნინო უბრალო ტყვე იყო, და მთელი დიდებული ისტორია ქრისტიანობის გავრცელებისა საქართველოში ხალხის არაკია, რომ ანდრია მოციქული საქართველოში სრულიადაც არა ყოფილა და, მაშასადამე, ქართული ეკლესია მოკლებულია ღირსებას სამოციქულო ეკლესიისას, ნეტარებით ავსებენ ერთს გვარს პოლიტიკანებს და მხამავენ ყველა ნამდვილს ქართველსა. ამავე დროს აუარებელი ცილისწამება იბეჭდება თქვენს ახლო ჩვენის ერის წარსულისა და აწმდგომის შესახებ და თქვენ არც ერთხელ არ აგმღვრევიათ გული და არ აგიღიათ კალამი სიმართლის დასაცველად და ცილისწამების გასამტყუნებლად. ამბობენ, თქვენ გწადიათ დაიჭიროთ კათედრა ქართულის ენისა აღმოსავლეთის ფაკულტეტზე. გულ-ახდით უნდა გითხრათ, ვერ მოგილოცავთ. სომხურის კათედრიდან ბ-ნი მარრი ჩვენის უარყოფის ოპერას იმღერს წინანდებურად და თქვენ ქართულის კათედრიდან მაღალს ბანს მისცემთ. გაიმართება სწორედ ჩინებული, ჰარმონიული დუეტი და —.. აგვიშენდება ოჯახი“.

ეწყინა, ძლიერ ეწყინა, იმდენად ეწყინა, რომ მცირეოდენი პირადი ნაცნობობაც-კი გაწყვიტა. მეც საწყენად დამრჩა მისი წყენა, მაგრამ სიმართლეს თქმა უნდოდა და მეც ვუთხარი.

მე ვგონებ, რომ ამ მწარე სიმართლის პირში თქმით საქმესა და გონზე მოუვანას დავეხმარე; მაგრამ ჩემ წინააღმდეგ-კი დიდი უსიამოვნება ჩაჰყუნერგე ერთსაცა და მეორესაც. ამით უნდა აიხსნას უმთავრესად ის უსაზღვრო სიბოროტე ჩემ წინააღმდეგ, რომლითაც გაჟღენთილია უგრძელესი წერილი თავ. ჯავახიშვილისა.

ეს საუზმედ იმყოფინონ ჩემმა მოწინააღმდეგეებმა და სადილიც თავის დროზე მიერთმევათ.

იაკობ გოგებაშვილი.

ნერალ კუროკის ჯართან შესაერთებლად, რათა ერთად იმოქმედონ.—ნიუ-ჩუანი თითქმის დაცარიელდა. იქ ბრძოლას არ ელიან.

27 აპრილი

ტომსკი. რკინის გზების გამგეობამ ნება დართო, მიიღონ ციმბირის გზაზე კერძო პირთაგან საქონელი, ჩქარა გასაგზავნი—ბაიკალამდის და ჩვეულებრივი—კრასნოიარსკამდის. ნება დართულია ციმბირის რკინის გზის სადგურთა შორის ორივე ხარისხის გასაგზავნ საქონლის მიღება. რკინის გზა პასუხს არ აგებს, თუ იმიერ ბაიკალის გზაზე საქონელი დროზე არ მივა დანიშნულ ადგილას.

ლონდონი. გარდაიცვალა ცნობილი მოგზაური აფრიკაში სერ ჰენრი-სტენლი.

ბელგრადი. 2 ივნისს ჟიჩის მონასტერში მოხდება მეფის მირონ-ცხება. გვირგვინის კურთხევა არ იქნება.

სოფია (ოპოზიციის წრეებიდან). 350 სტუდენტი დაბრუნდა ბელგრადიდან, სადაც ისინი თავის ამხანაგებისათვის ვიზიტის გარდასახდელად იყვნენ წასულნი. ბულგარიის გაზეთებმა მოწინავე წერილები უძღვნეს ბულგარიისა და სერბიის უმაწვილ კაცების დაახლოვების მნიშვნელობას.

ბერლინი. „დეილი მეილის" ცნობებით, ბოლო დროს ტიბეტში მომხდარ ამბების გამო ინგლისელებმა უსათუოდ უნდა განაგრძონ ექსპედიცია ლხასამდის; ამ გალაშქრებისათვის უკვე საჩქაროდ ემზადებიან.

სტამბოლი. შეთანხმებულ სახელმწიფოთა ელჩებმა 26 აპრილს ისევ დაჟინებით მოსთხოვეს პორტას, რათა მალე წერილით გამოეცხადებინა, რომ უზრუნველ-ჰყოფს ყოველ-წლიურ ხარჯს მაკედონიის ჟანდარმერიისათვის. ფინანსთა მინისტრს მოლაპარაკება აქვს ოტომანის ბანკთან ამ ბიუჯეტის უზრუნველ-ყოფის შესახებ.

ლონდონი. ელჩი გარდინგი ხუთშაბათს გაემგზავრება პეტერბურგს.

სტამბოლი. ათინიდან მოსული ამბავი, ვითომ სმირნას ვალის თანაშემწე სადარბაზოდ იყო საბერძნეთის მთავარ კონსულთან და მას ოსმალეთის მთავრობის მხრით მწუხარება გამოუცხადა სმირნაში მომხდარ ინციდენტის გამო, სრულიად სიმართლეს მოკლებულია.

პეტერბურგი. 27 აპრილს პეტრეპავლეს სობოროში მემკვიდრე ცესარევიჩის გიორგი ალექსანდრეს-ძის დაბადების დღეს პანაშვიდი იქმნა გადახდილი. დაესწრნენ: ხელმწიფე იმპერატორი, ხელმწიფე დედოფალი, ხელმწიფე მემკვიდრე, დიდი მთავრები და მთავრინები.

28 აპრილი

პეტერბურგი. გენერალ-ლეიტენანტს ზიბინს ებოძა ორდენი თეთრი არწივისა 50 წლის სამსახურის გამო. ვიცე-გუბერნატორები—ურალისა ტარასენკო-ოტრეშკოვი და ასტრახანისა—ნადვორნი სოვეტნიკი ევერსმანი გადაიყვანეს: პირველი—ასტრახანის ვიცე-გუბერნატორად, მეორე-კი ორენბურგის ვიცე-გუბერნატორად.

შინაგან საქმეთა მინისტრმა დაადგინა: აკრძალულ იქმნას გაზ. „რუს"-ის ცალკე ნომრების გაყიდვა.

გამოცხადებულია ცირკულიარი სახელმწიფო ცხენების მოშენების მთავარ-გამგეობისათვის საცოდე ცხენების ასაჩქარებლად სხვა-და-სხვა საშუალებათა ხმარების შესახებ. ცირკულიარის ბოლოში ნათქვამია, რომ ახალ საზოგადოებათა წესდებაში შეტანილია შემდეგი დადგენილებანი: დოღის გამართვის დღეს აკრძალულია, რომ ცხენებს აძლიონ შიგნით და გარედ სახმარი (წასასობი), ან შესამხაპუნებელი წამლები, ცხენების ასაჩქარებლად. ამ დადგენილების დამრღვევნი პასუხს აგებენ თანახმად წესდების მე-122 პარაგრაფისა.

სოფია („კორესპ. ბიურო"). ლიბერალური პარტია, რომელიც აქამდის როდოსლავოვის ხელმძღვანელობის ქვეშ იყო, ეხლა ხელ-მეორედ ტონჩევის თავმჯდომარეობით შესდგა და ეხლანდელ მთავრობის პოლიტიკას მხარი დაუჭირა.

ლონდონი. („რეიტ. სააგ."). ტიბეტის შესახებ „ტაიმს"-ი ამბობს: „არის ერთი ადგილი, სადაც მისიის წევრების მოკვლისათვის შეიძლება სამართლიანი სამაგიერო გადავუხადოთ. ჩვენ უნდა ლხასაში წავიდეთ და დალაი-ლამასთან ან იმის წარმომადგენელთან იქ უნდა დავდოთ ხელშეკრულობა. ეს აუცილებელია. იმედი გვაქვს, ამგვარ ნაბიჯის აუცილებლობის შეგნებისათვის ჩვენს მთავრობას მეტად ხანი დასჭირდება".

სოფია. (ოპოზიციის წრეებიდან). გერმანიის მთავრობამ ოფიციალურად შეატყობინა გარეშე საქმეთა მინისტრს, თანახმა ვართ ბერლინში ბოლგარიის სადიპლომატო სააგენტო დაწესდესო.—შინაგან საქმეთა მინისტრმა ოსმალეთის მოსაზ-

დვრე ოლქების პრეფექტებს ცირკულიარული დეპეშა გაუგზავნა, რომლითაც ატყობინებს ეხლა მომხდარ შეთანხმების საფუძვლებს შესახებ გარდახვეწილთა, რომელნიც ნაჩვენებ გზით უიარაღოთ და პრეფექტების თანაშემწეების თანხლებით ჯგუფებიათ გადასვლის სურვილს განაცხადებენ. გარდახვეწილებს ჩაბარებენ მოხელეებს, რომელნიც იმათ პასპორტებს მისცემენ და სოფლებში მიიყვანენ. მინისტრი პრეფექტებს ატყობინებს: ყველა გარდახვეწილს ურჩიეთ, სამშობლოში დაბრუნდესო. მაკედონელთა წრეები ამ ცირკულიარით უკმაყოფილონი არიან და თხოულობენ, რომ ბოლგარიის მთავრობამ გარდახვეწილთათვის ჯერ სადგომების აშენება ითხოვოს და შემდეგ სცადოს გარდახვეწილთა უკან დაბრუნებაო.

იურიევი. საზაფხულო თეატრი დაიწვა. მიზეზი გამორკვეული არ არის.

პეტერბურგის ბირჟა, 27 აპრილი

ვექსილის კურსი 13 თვით:

ლონდონისაზე 10 გირვ. სტ.	93,95
ბერლინისაზე 100 მარკაში	—
პარიზისაზე 100 ფრანკში	—
ლონდონისაზე ჩეკები	94,60
ბერლინისაზე „	46,30
პარიზისაზე „	37,67 1/2
ბირჟის დისკონტი	6-7 1/2 %
4% სახელმწიფო რენტა	88 1/4
4%-ანი სახელმწ. სესხი 1902 წ.	—
4 1/2% შინაგანი სესხი 1903 წ.	—
4% გირ. ფურ. სახელ. ს.-მამ. ბანკ.	—
5% 1 შინ. სესხ. მომ. ბილ. 1864 წ.	355 მყიდ.
5% მეორე შინ. სესხ. მომ. ბილ. 1866 წ.	385 „
5% გირ. მომგ. ფურც. სახ. ს.-მამ. ბანკ.	260 „
5% ობლ. ტფილ. საკრ. საზოგ.	—
4 1/2% ობლ. იმავე საზოგად.	—
5%-ანი ობლ. ბაქოს საკრ. საზოგ.	—
5% გირ. ფურც. ტფილ. ს.-მამ. ბანკ.	—
4 1/2% გირავ. ფურც. ამავე ბანკისა.	—
6% გირ. ფურ. ქუთ. ს.-მამ. ბანკისა.	—
5% გირავნ. ფურც. იმავე ბანკისა.	—
ა. ი. მანთაშევისა და ამხ. აქცია.	176

რედაქტორ-გამომცემელი ალ. ჯაბადარი.

განცხადებანი

ვ ო რ შ ი

იძლევა ქირით ოთხი ოთახი სააგარაკოთ, ბაღით, წყლით და ყოველის მოწყობილობით. შეიძლება გაქირავდეს წლითაცა ხუთი ოთახი, სარდაფით და ქვევრებით. წმინდა მარინეს ეკლესიაში იკითხეთ დეკანოზ ტურიევთან. (5—181—1

СѢДЕЛЬН. СПЕЦЯЛЬН.
безъ конкуренціи.
продаются всевозможн. сѣдла.
მიხაილოვის პრ., სახლი აკოფოვისა, № 92, საზაფხულო სოპრანის ახლოს. (წ.—176—8)

ვერმორელის პულვერიზატორების ფაბრიკისაგან ვილფრანშში (საფრანგეთში)

ბოლო ხანებში ბაზარზე გაჩნდა ბევრი პულვერიზატორი, რომელიც გარეგნად ძალიან წააგავს პირველ გამოგონილსა და ყველასაგან ცნობილ მრავალ წლობით გამოცდილ პულვერიზატორებს სახელდებით "ECLAIR". ამის გამო ვაცხადებ, რომ ნამდვილს, ჩემს ფაბრიკაში მომზადებულს, პულვერიზატორ „ეკლერ"-ს შემდეგი წარწერები აქვს ფრანგული: ... ზერვუარს ECLAIR VERMOREL (იხ. სურ. № 1) და აპარატში—VERMOREL VILLEFRANCHE (Rhone) Bté S. G. D. G. (იხ. სურ. № 2), ხოლო სახურავზე, როგორც მე-3 სურათზეა ნაჩვენები, წარწერილია VERMOREL Bté S. G. D. G.

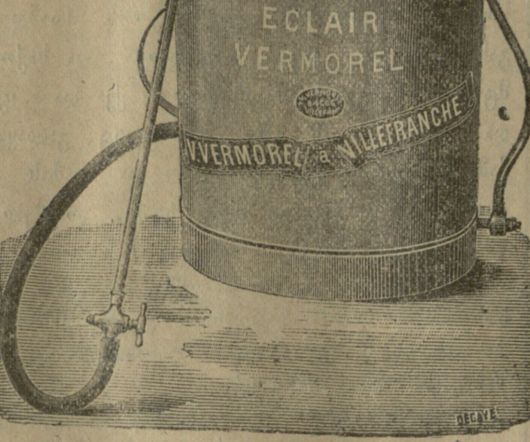

სურათი № 1

VERMOREL Bté S.G.D.G VILLEFRANCHE (Rhône)

სურათი № 2

სურ. № 3

ყველა აპარატები, რომელნიც ჩემსას წააგავენ, მაგრამ ნაჩვენები წარწერები არ აქვთ, ყალბებია.

მთელს რუსეთში ერთად ერთი ჩემი წარმომადგენელი არის **მ. ე. ფრიდონოვი.** მისი ადრესი: ტფილისი, სერგიევსკი ქუჩა, № 11. (10—6)

გენერალნოე ობშჩესტვო
(Генеральное общество)
სიცოცხლის და სიკვდილამდის შემოსავალთა დაზღვევისა
აძლევს დამზღვევთ:

1) შეურყეველ გარანტიას, რომ უზრუნველჰყოფს ყველა ნაკისრ მოვალეობას; ამ გარანტიას წარმოადგენს: ა) საზოგადოების ძირითადი თანხა სამი მილიონი მანათისა (3.000.000), ბ) სათადარიგო თანხა, რომელიც სდგება საზოგადოების წმინდა მოგებიდან 10% გადადებით და გ) პრემიების სრულის სათადარიგო ჯამისაგან, რომელიც ინახება, მთავრობის ფაქტიურ კონტროლით, თანახმად 1898 წ. 11 მაისის კანონისა;
2) სრულს ხელუხლებლობას პოლისებისას და ყველა იმ ფულისას, რომელიც დამზღვევთ საზოგადოებიდან ერგებათ, არესტისაგან, გადაცემისაგან და სხვ.;
3) უსათუოდ უცილებლობას პოლისებისას დაზღვევიდან 1 წლის შემდეგ.
4) პოლისების დაურღვევლობა დაზღვევიდან 3 წლის შემდეგ, ესე იგი, სამის წლის შემდეგ დამზღვევს ნება აქვს, თუ ჰსურს, შეაჩეროს გადასახადის შეტანა საზოგადოებაში და მიუხედავად ამისა, დარჩეს დაზღვეულად ცოტად თუ ბევრად ხანგრძლივად;
5) პასუხის გებას, თუ დაზღვეულმა თავი მოიკლა.
6) მოგზაურობის სრულს თავისუფლებას;
7) სამსახურისა და პროფესიის სრულს თავისუფლებას;
8) პრემიების სიიაფეს;
9) განთავისუფლებას გადასახადებიდან, რომელიც საჭიროა პოლისების დასამზადებლად და აგრეთვე საგერბო გადასახადებისაგან;
10) უფლებას დაზღვევისათვის გადასახადის თვიურად შემოტანისას;
11) საზოგადოების მოგებაში მონაწილეობის ნებას იმას მახედვით, თუ რამდენი ექნება დამზღვევს შეტანილი პრემია;
12) სესხს იმ პოლისების გირაოთი, რომელთაც 3 წლის განმავლობაში ძალა ჰქონდათ; სესხი გაიცემა 6%-ით;
13) უფლებას შეაჩეროს დროებით დაზღვევა და შემდეგ, თავისავე სურვილის თანახმად, კვლავ აღადგინოს იგი;
14) სამის თვის მოლავათს სავადო პრემიის დასასხდელად და სხვ...

საზოგადოების **გამგეობა** იმყოფება პეტერბურგს, ნევსკი პრ., 23. **ამიერ-კავკასიის ოლქის მმართველობა** ტფილისშია, გოლოვინის პრ., ოქოევის სახლი, ტელეფონი № 429.

აგენტები არიან ოლქის ყველა უმთავრეს ადგილებში. (100—5)

ფეხსაცმელი

ს.-პეტერბურგის სამექანიკო წარმოების ამხანაგობისა,

მკვიდრი, კოხტა და მსუბუქი, ქალისა, კაცისა და ბავშვისა,

აგრეთვე მაწრაფლ-მავალები და სანდალიები. ყველა ამის შეძენა შეიძლება ტფილისსა და ამიერ-კავკასიის სხვა ქალაქების საუკეთესო მაღაზიებში.

ФАБРИЧНОЕ КЛЕЙМО
С.ПЕТЕРБУРГЪ

გთხოვთ ყურადღება მიაქციოთ „საფაბრიკო ნიშანს"

ტყავის საქონელი

რუსეთსა და საზღვარ-გარედ დამზადებული, მრავლად არის

სავაჭრო სახლის

„ლ ე ო პ ო ლ დ ნ ე ი შ ე ლ ე რ"-ის საწყობში.

ტელეფონი № 346. ერევნის მოედანი. (60—...)